

CONVO

KNNV afdeling Utrecht

Winter 2023

Kraanvogelweekend

Loofbomen Sandwijkstraak

Natuur in een Vinexwijk (11)

Heel veel activiteiten

Dieren zwijgen als wapens spreken

Er is momenteel veel onrust en geweld in de wereld. Vrede is altijd wel ver weg, maar het lijkt erop dat de laatste tijd oorlog en agressie hoogtij vieren. De strijd in Oekraïne en Israël roept gruwelijke beelden op van kapotgeschoten gebouwen en weggevaagde wijken. De aarde raakt ter plaatse verschroeid.

In de berichtgeving gaat het hoofdzakelijk over verliezen in termen van doden, gewonden en infrastructuur. In een oorlog zijn mensen hoofdzakelijk bezig met zichzelf en met elkaar. Er wordt nagenoeg geheel voorbijgegaan aan de dramatische gevolgen voor natuur en milieu. Die tellen gewoon niet meer mee.

Als ik het AI-orakel Bard van Google de vraag voorleg: “Wat zijn de gevolgen van oorlog voeren op natuur en milieu?”, krijg ik, kort samengevat, als antwoord: “Verwoesting van habitats, vervuiling en verspilling van natuurlijke hulpbronnen. In directe zin: economische achteruitgang waardoor er minder geld is voor natuur en milieu, migratie: er komt meer druk op natuurlijke hulpbronnen, en verandering van klimaat. De oorlog in Oekraïne heeft geleid tot de vernietiging van bossen, wetlands en kustgebieden. Ook is er veel vervuiling ontstaan door de uitstoot van vervuilende stoffen, zoals fijnstof, stikstofoxiden en lood.”

Je hoeft niet kunstmatig intelligent te zijn om te weten dat dit volstrekt waar is. Bij oorlogsgeweld zwijgen dieren of wordt ze het zwijgen opgelegd. Ze hebben geen stem. In een oorlog zijn er altijd verliezers. Het wordt de hoogste tijd om oorlog voeren te stoppen. Want anders wordt de hoogste tijd misschien wel onze laatste tijd.

collage: Frans Coolen / publicdomainvectors.org

Voorpagina: Loosdrecht
foto: Cockie Streng

Inhoud

- 2 Dieren zwijgen als wapens spreken
- 3 Kraanvogelweekend
- 4 Loofbomen Sandwich
- 7 Natuur in een Vinexwijk (11)
- 8 Milieucentrum en de Duurzamer030
- 9 Flora Festival 2023
Flora Batavia - recensie
- 10 Activiteiten afgelopen periode
- 13 Activiteiten komende periode
- 15 Excursies op de 3e maandag van de maand
- 16 Activiteiten in Vogelvlucht

De afdeling Utrecht (1902) omvat Utrecht, Vleuten, De Meern, IJsselstein, Nieuwegein, Maarsse, De Bilt, Bilthoven, Houten en Vianen
Voorzitter: Frans Coolen;
voorzitter@utrecht.knnv.nl
Secretaris: Paul Raadschelders;
secretaris@utrecht.knnv.nl
Ledenadministratie: Paul Raadschelders;
ledenadministratie@utrecht.knnv.nl
Penningmeester: Maarten Drost;
penningmeester@utrecht.knnv.nl
Natuurhistorisch secretaris: Renee Lommen;
activiteiten@utrecht.knnv.nl
Webmaster: Cockie Streng;
webmaster@utrecht.knnv.nl
Redactie: Paul Damoiseaux;
redactie@utrecht.knnv.nl
Plantenwerkgroep: Richard Janzen;
plantenwerkgroep@utrecht.knnv.nl
Vogelwerkgroep: Menko Vlaardingebroek;
vogelwerkgroep@utrecht.knnv.nl
Erelid:
Mevr. P. Bouwmeester-Bels
Website: www.utrecht.knnv.nl

Kraanvogelweekend, 27-29 oktober

door Sietse van Dijk

Dit weekend stond voor acht KNNV'ers geheel in het teken van kraanvogels. Al rond het middaguur vertrokken we met twee auto's richting Diepholz in Duitsland. Hierdoor zouden we nog op tijd zijn om vrijdag al de vogels op een slaapplek te zien aankomen.

Neustädter moor

foto: Jeroen Lemereis

Voor kraanvogels uit de broedgebieden in het noorden en noordoosten is die omgeving een belangrijke tussenstop op weg naar het zuiden. In de herfst verblijven daar wekenlang tienduizenden kraanvogels, in recordjaren tot 100.000. Hierna vliegen de kraanvogels door naar Frankrijk, met het stuwmeer Lac du Der als belangrijke stopplek, en vervolgens naar de overwinteringsgebieden in Zuid-Europa (waaronder de Extremadura in Spanje) en Noord-Afrika.

Kraanvogels

foto: Sietse van Dijk

Diepholz ligt ongeveer halverwege Osnabrück en Bremen. In een zone van zo'n 40 bij 30 kilometer bevinden zich meerdere grote, natte natuurgebieden op veengrond (zoiets als het Fochteloërveen). Overdag foerageren de vogels op (mais)akkers in de om-

geving. Slapen doen ze in die natuurgebieden en daarbinnen in de nattere delen, zoals door veenaafgraving ontstane ondiepe plassen. In de natuurgebieden staan op strategische punten grote kijktorens, tot wel drie observatieverdiepingen hoog, waar je aan het eind van de middag de (roepende) kraanvogels kan zien binnenkomen en in de vroege ochtend kan zien vertrekken. Als er grote aantallen langskomen is dat een spectaculaire beleving en op deze twee momenten van de dag zorgden we dan ook dat we op zo'n toren aanwezig waren.

foto: Sietse van Dijk

Toen we vrijdagmiddag aankwamen in de omgeving zagen we de eerste groepen al op de akkers staan, dus ze waren er in ieder geval. Vanaf de accommodatie gingen we snel door naar een nabij gelegen toren. Hier was al een groep van zo'n 50 kraanvogels aanwezig, die we in de telescoop goed konden bekijken. In die groep werd ook eventjes 'gedanst'. Tot het donker vlogen enkele groepen langs om dieper in het gebied buiten het zicht te landen. Ook blauwe kiekendieven bleken er een slaapplek te hebben: er vlogen er zes in dezelfde richting langs de toren. En dan waren er nog enorme aantallen kolganzen die in het gebied overnachtten. In een opperbeste stemming gingen we terug naar het appartement, waar Leo Thijssen een maaltijd met soep verzorgde.

Oppenweher moor

foto: Sietse van Dijk

De volgende ochtend stond de wekker vroeg, om een uur voor zonsopgang weer paraat te staan in een toren in een ander gebied. Alleen bleken daar nauwelijks kraanvogels aanwezig te

zijn. Wel hadden ook hier veel kolganzen overnacht en die vlogen massaal uit. Hierna gingen we terug voor het ontbijt om daarna in weer een ander veengebied een wandeling te maken. Onderweg stopten we nog even om drie overstekende olifanten (!) voor te laten gaan. De wandeling was een mooie ronde door het natuurgebied met vogels als Klapekster, Vuurgoudhaantje, Raven en een Slechtvalk met prooi. Aan het eind van de dag gingen we op weg naar een brede kijkhut, met een panoramisch zicht over een vlakte waar tot verschillende dieptes veen was afgegraven. Op weg erheen beloofden de grote groepen op de akkers (tot zo'n 1200 bij elkaar) al veel goeds en ook de drukte in de hut wees erop dat we hier goed zaten. Na even wachten kwamen inderdaad de groepen binnenvliegen en dat bleef maar doorgaan tot er duizenden kraanvogels waren geland. Een prachtig gezicht in de ondergaande zon. We sloten de dag in geheel in stijl af in een lokale 'Imbiss' met onder andere goed gevulde borden Schnitzel met Pommes.

foto: Sietse van Dijk

Voor de laatste ochtend gingen we vroeg naar de toren vlakbij de accommodatie, na het nodige rekenwerk om met het ingaan van de wintertijd toch een uur voor zonsopgang aanwezig te zijn. Hier vlogen enkele groepen kraanvogels weer voorbij. Ook zagen we een Smelleken mooi in het beeld van de telescoop zitten. Als laatste stond voor zondag op het programma een korte wandeling bij een informatiecentrum langs de rand van een uitgestrekt veengebied waar we nog niet geweest waren. Op weg erheen stopten we een aantal keer om kraanvogels op de akkers te bekijken en te fotograferen. Kraanvogels zijn erg schuw en zelfs op een stoppende auto op afstand reageren ze wantrouwend. Een paar keer zagen we een gezin toch mooi dichtbij (twee volwassen vogels met één of twee jongen) en heel wat groepen verder weg.

foto: Sietse van Dijk

Met boekweittaart sloten we het weekend af en aan het eind van de middag waren we weer terug. Dank aan Leo voor het tot in

de puntjes verzorgde, zeer geslaagde weekend. Het was voor mij de eerste keer dat ik in de omgeving van Diepholz was en ik ben zeker van plan daar nog eens terug te komen in de herfst. Een streek zo vol kraanvogels te zien is een bijzondere ervaring, zowel overdag verspreid over tal van plekken als bij het in- en uitvliegen op de slaapplekken.

foto: Paul Damoiseaux

Loofbomen Sandwies, 24 september

door Cockie Streng

We verzamelen bij de parkeerplaats en worden meteen meegenomen naar een plek waar wat afgezaagde stukken van boomstammen liggen. Het blijkt hier te gaan om de vorming van binnenwortels zoals dat voorkomt bij stammen van o.a. Lindebomen en Paardenkastanjes.

Ook zien we voorbeelden van wat verschillende soorten schimmels met dood hout doen. Er is sprake van kubusrot of bruinrot als de cellulose is afgebroken. Bij witrot breken de schimmels juist de lignine af en blijft de cellulose over.

We staan stil bij een Tamme kastanje, waarvan de bloeiwijze meestal aan het begin vrouwelijke bloemen heeft en aan het eind van de bloeisteel mannelijke bloemen. Vandaar dat aan een vrucht vaak nog een vrij lang steeltje vast zit. Het hout van de Tamme kastanje blijft onbehandeld vrij lang goed.

foto: Paul Damoiseaux

Binnenwortel bij Linde
foto: Paul Damoiseaux

De Kaukasische vleugelnoot heeft een groot samengesteld blad met meer dan 10 jukken en een topblad, terwijl een Es er ongeveer 6 heeft. Bij twijgen van 2e en 3e jaars hout zie je geladderd merg: holtes met vliesjes ertussen. Dat is een kenmerk van de notenfamilie. De Vleugelnoot heeft naakte knoppen; de kleine bruinrode opgevouwen blaadjes zijn in de nazomer al zichtbaar.

Gewone esdoorn (links) en Noorse esdoorn (rechts)
foto: Paul Damoiseaux

Dan komen we bij een enorme Gewone esdoorn, die geënt is met een Noorse esdoorn. Je ziet duidelijk het verschil in de schors en de vruchten. De fijngeribbelde stam is die van de Noorse esdoorn. We zien een hazelaarstruik: *Corylus avellana*. De noten zijn groot, zitten in groepjes, en hebben een kort involucrum met korte punten. Dit is een andere soort dan de Hazelnootboom of Turkse hazelaar: *Corylus colurna*. De kleinere noten zitten in een groepje bij elkaar; ze zijn omgeven door een involucrum dat de hele noot bedekt en in lange spitse punten uitloopt.

We staan stil bij de Kerspruim, *Prunus ceracifera*, die al in de winter bloeit.

De Catalpa of Trompetboom heeft een kransstandige bladstand, 3 bladeren in een krans.

We weten nu ook wat de zwarte vlekken zijn die je op esdoornbladen ziet: het is de inktvlekkenziekte. Internet leert ons: de inktvlekken worden veroorzaakt door een schimmel die als parasiet in het bladmoes leeft. Het zwarte is de kleur van de sporen van de schimmel. Uit deze sporen groeien straks nieuwe schimmels. Samen met het blad liggen ze in de winter onder de boom. In het voorjaar stijgen de sporen van de schimmel met een warme luchtstroom mee omhoog. Zo komen ze op het nieuwe pas verschenen esdoornblad terecht. De ontkiemende schimmeldraden dringen daarop het plantenweefsel binnen. En geleidelijk aan gaat het blad gele, bruine of oranje vlekken vertonen omringd door een gele ring die de schimmel van het onaangetaste weefsel scheidt. Pas als de schimmel sporen gaat maken verkleuren de vlekken tot zwart. Het zijn dus niet de kabouters die hun inktpotjes leeggooien, zoals in De Kleine Johannes van Frederik van Eeden te lezen staat!

Tepelgal op Beuk
foto: Paul Damoiseaux

We leren over de verspreide bladstand van andere bomen aan de hand van wat internet beschrijft als de zgn. fyllo-taxische formule. De noemer van die breuk duidt aan het hoeveelste blad opnieuw boven het uitgangsbld staat. De teller duidt aan na hoeveel omwentelingen rond de stengel het volgende blad opnieuw boven het uitgangsbld verschijnt. De eik is bijvoorbeeld 2/5. Dat betekent dat het 5e blad opnieuw boven het uitgangsbld staat, en dat daar 2 omwentelingen voor nodig zijn.

We zien een enorme Magnolia en ernaast een enorme Ginkgo. De Ginkgo biloba heeft waaiervormige bladeren, vaak 2 lobbig, waarvan de nerven dichotoom vertakt zijn. Bladeren staan zowel gegroepeerd aan kortloten als verspreid aan langloten. Ze kleuren in de herfst prachtig geel. Het zijn naaktzadige bomen, die 2-huizig zijn. Er worden meestal mannelijke bomen aangeplant, omdat de grote gele pruimachtige vruchten sterk naar poep ruiken.

Ook een Beuk kent kortloten en langloten. De knop is lang, spoelvormig en afstaand. De Haagbeuk heeft kleinere knoppen die aanliggend zijn. Het beukenblad heeft minder dan tien zijnerfjes, het blad van de Haagbeuk heeft er meer dan tien. Op het blad van deze Beuk zaten Tepelgallen die met het blad mee kleuren en veroorzaakt worden door de Tepelgalmug, *Mikiola fagi*. De Beukenhaargalwesp veroorzaakt een andere wat harige gal. Deze Beuk had op de stam een paar prachtige Tonderzwammen.

De Boswilg heeft een eivormig blad dat is toegespitst en een

gedraaid puntje heeft. Deze wilg heeft aanliggende knoppen die soms breder zijn dan het takje.

Toen kwamen we bij de Scharlaken eik, 1 van 3 Amerikaanse eikensoorten (red-oaks) in ons land. Zij zijn alle bekend om hun prachtige rode herfstkleuren. De bladeren van de Scharlaken eik zijn ingesneden tot over de helft van de bladschijf; de Moereseik heeft een kleiner blad en minder lobben, en het blad van de Amerikaanse eik is minder diep ingesneden dan van de Scharlaken eik. De vruchtcyclus van de Scharlaken eik duurt 2 jaar.

Van de Europese eiken tref je in Nederland vrijwel altijd de Zomereik aan. De bladeren van de Zomereik hebben een korte steel, het blad is met oorletjes aangehecht aan de steel. De grote eikels zitten aan een lange steel. De Wintereik heeft een lang gesteeld blad, de eikels zijn kleiner, en zitten in kortgesteelde knoedeltjes. De Wintereik komt niet veel in Nederland voor. Nog wel in het oosten van het land en in Duitsland. Dan zien we zowaar 2 kleine vuurvinders.

En naar aanleiding van de Rode paardenkastanje die we tegenkomen: het blad van de rode is minder vlak dan dat van de witte, en het blad van de rode heeft 5 deelblaadjes, en de witte 7. De knoppen van de rode zijn minder plakkerig dan van de witte. Zoete kers heeft horizontale smalle lenticellen, en extraflorale nectariën op bladsteel. Deze nectariën trekken mieren aan die andere insecten van de plant verjagen. Dit laatste is een kersenmerk, maar komt ook voor bij de Gelderse roos.

Extraflorale nectariën
foto: Paul Damoiseaux

De Lijsterbes heeft een veervormig samengesteld grof gekarteld blad.

Dan komen we bij een heel bijzonder overblijfsel van wat ooit een Lindenboom was. De oorspronkelijke stam is grotendeels verdwenen, en is omgroeid geraakt. Hieruit komen weer nieuwe lindentakken. We zien ook binnenwortels.

We zien een Gewone esdoorn waarvan de oude stam ook afbladert. Daardoor lijkt de stam veel op die van een oude Paardenkastanje.

De Mammoetboom heeft een schors die samendrukbaar is, en als een spons veel water kan bevatten. Door de begroeiing proberen ze de mensen te weerhouden de schors in te drukken, maar dat lukt niet bij deze groep.

De Kaukasische spar heeft naalden korter dan 1 cm.

René vertelt over hoe het principe van hakhout werkt. Door het afzagen wordt het cambium op het zaagvlak geprikkeld om

Hopbeuk
foto: Paul Damoiseaux

nieuwe scheuten te vormen.

In de Robinia rent een eekhoorn. René vertelt dat honing van de Robinia verkocht wordt als Acacia-honing. De deelblaadjes van de Robinia gaan 's avonds hangen.

Tulpenboom heeft een platte bladsteel, en een typerende grote platte knop. Het blad ziet er uit alsof er hoekjes uit het blad geknipt zijn.

Waar Sandwijkstraan aan de weg grenst staat een aantal Krimlindes, dat zijn treurvormen van lindes.

Het onderscheid tussen Krentenboom en Vuilboom maak je op grond van het blad. Krentenboom heeft een gezaagd blad, de Vuilboom heeft een gladde bladrand.

Bij de Zilveresdoorn is de onderkant van het blad licht zilverig van kleur.

Het blad van de Amberboom is handvormig ingesneden, net als bij de Esdoorn. Bij de Amberboom wordt het blad eerst breder voor hij smal wordt, dat is niet zo bij de Esdoorn. Ook heeft het blad van de Amberboom een opvallend lange punt.

Dan poseert een mannetje Blauwe glazenmaker uitgebreid voor alle fotografen.

Als laatste wijst René ons op een Hopbeuk. Deze boom heeft een beukachtig blad, maar is uit de Berkenfamilie. Dat kan je zien aan de katjes die er aan komen. De vruchten lijken op hobbellen. Wat het blad betreft: de Beuk heeft, zoals gezegd, minder dan tien zijnerfjes, de Haagbeuk heeft er meer dan tien. Het blad van de Hopbeuk heeft nog meer zijnerfjes.

Wij danken René Wassenberg voor zijn inspirerende uitleg en het delen van weetjes. We kijken uit naar zijn volgende excursie die over winterknoppen zal gaan (zie Activiteiten komende periode).

Blauwe glazenmaker
foto: Paul Damoiseaux

Natuur rond een appartementsgebouw in een Vinexwijk (11)

Reeën in de wijk

door Frans Coolen

Een ree tegenkomen is nog altijd een bijzondere gebeurtenis. Het is bepaald geen zeldzame diersoort, maar de grootte, schoonheid en elegantie ervan maken toch steeds weer indruk. Je treft ze het meest aan in bosachtige gebieden met open plekken en aangrenzende velden. In de bewoonde omgeving zul je ze niet gauw vinden. Maar tot grootschalige groene gebieden in de stad, zoals grote parken met veel beschuttingsmogelijkheden, weten ze nog wel eens door te dringen. Dat geldt in ieder geval voor het Maximapark. In een artikel op de website van het Maximapark staat beschreven dat een ree regelmatig wordt aangetroffen in het gedeelte De Buitenhof. Dit is het rustigste deel van het park, waarvan de natuur actief beheerd wordt door Landschapsvereniging Vleuten – De Meern. Dat reeën in De Buitenhof voorkomen, heb ik deze zomer zelf ervaren. Tijdens een planteninventarisatie schoot zo'n meter of twee van mij vandaan een ree op uit het gras en spurtte met grote vaart weg. De ree was geschrokken, maar ik ook. Het was een volwassen dier, dat zich perfect had weten te verstoppen in het hoge gras. Het was even schrikken, maar het zijn van die momenten in je leven die je nooit vergeet.

Bij de rode stippen is een ree aangetroffen

Bron: Google Maps

Minder voor de hand liggend en des te verrassender is het als je een ree tegenkomt op een plek waar je die helemaal niet kunt verwachten. Dat overkwam mij vorig jaar tijdens een hardlooperonde. Ik liep op het pad dat loopt tussen de Veldhuizerplas (De Meern) en de geluidswal langs de A12. Dit pad wordt veel gebruikt om honden uit te laten. Hardlopend in oostelijke richting zag ik vanuit de verte op het talud een lichtbruin dier naar me toelopen. Ik dacht dat het een grote hond was. Maar toen het

Foto: Frans Coolen

dier mij tot op zo'n 15 meter was genaderd, stond het plotseling verstijfd stil. Ik stond oog in oog met een ree. Het dier keek me aan, week snel uit naar hogerop de wal en verdween in een bosje struiken. Kort daarna zag ik de reden van haar vlucht: een bruine middelgrote hond was haar achterna aan het rennen. De hond liep naar de struiken waarin de ree verdwenen was, maar kwam na amper een minuut onverrichterzake weer tevoorschijn en liep terug naar zijn of haar baas. Ik wist dat de ree nog in de struiken zat, dus liep ik er langzaam naar toe. En ja hoor, ik was de struiken amper genaderd of de ree sprong eruit en zette het op een lopen, terug in de richting waarvan zij gekomen was. Ik kon nog net een foto van het rennende dier maken.

Op deze plaats zou je geen ree verwachten. Er is weinig beschutting, het is er druk met mensen en honden, en er zijn nauwelijks vlucht- en schuilmogelijkheden. Ook is niet duidelijk hoe het dier daar is terechtgekomen. Ten zuiden van de geluidswal loopt de A12 en op de geluidswal ligt een brede stapelstenen muur. Ten noorden ligt de grote, langwerpige plas. Ten westen ligt het uitgestrekte weilandgebied tussen De Meern en Harmelen. Hier is geen beschutting. Het meest waarschijnlijke nog is dat het dier afkomstig was uit het oosten en zich schuil heeft gehouden in het aansluitende cluster Kloosterpark, Mauritspark en Meentpark. Maar hoe het daar dan in verzeild is geraakt, zal wel een raadsel blijven. Was het dier verdwaald, of is er sprake van een langzaam maar zekere opkomst van de ree in stedelijke gebied? In ieder geval is het verblijf op de geluidswal dit dier niet goed bevallen. Daarna heb ik ook nooit meer een ree in die omgeving gezien.

Milieucentrum en de Duurzamer030

door Anneke Gerkema

Milieucentrum Utrecht kent u misschien wel. De organisatie bestaat ongeveer veertig jaar en in de loop van die jaren zijn er wat ontwikkelingen geweest. Op dit moment draait de organisatie op vrijwilligers. Het Milieucentrum wil duurzame initiatieven in de stad verbinden en bijdragen aan een meer groene stad.

De Duurzamer030 is een online gids, voorheen de Milieuwijzer. Hierin staat een overzicht van alle duurzame winkels, bedrijven en initiatieven in de stad. Met al je vragen over waar in Utrecht een duurzame organisatie zit, kan je hier terecht wanneer je duurzamer wilt leven. Een aantal vrijwilligers houdt al jaren deze site bij waarop alle duurzame projecten in Utrecht worden vermeld. Deze online wegwijzer heette eerst de Milieuwijzer en nu is de naam veranderd.

Er zijn best veel duurzame winkels en initiatieven in Utrecht. Als betrokkene bij de KNNV houdt u zich o.a. bezig met de planten en de inventarisatie daarvan, dat is een mooie manier om de natuur onder de aandacht te brengen. Een andere manier om de natuur te steunen is door duurzame keuzes te maken. Zoals bij het inkopen en winkelen en in de manier van recreatie en vervoer. Op allerlei manieren is het mogelijk om de natuur te steunen en een bijdrage te leveren.

Het Milieucentrum bevindt zich aan de Oudegracht 60. Eerder in een ander pand aan de Oudegracht. Je kunt er een zaaltje huren en contact maken met andere organisaties die zich inzetten voor natuur en milieu. De sfeer is gemoedelijk en een beetje van vroeger. Je duikt bijvoorbeeld zelf de keuken in, waar altijd wel wat gesprekken ontstaan.

Duurzamer leven

'Duurzamer leven. Je hebt besloten om er voor te gaan. Maar waar vind je in Utrecht dat trendy jurkje, dat is gemaakt van bio-katoen en ook fairtrade is? En zit er aan de Oudegracht misschien een fijn vegetarisch restaurant? Of zoek je een aannemer die je huis duurzaam kan verbouwen?'

Dit is de inleiding van de Duurzamer030.

Het antwoord op deze, en heel veel andere groene vragen, vind je op Duurzamer030 van Milieucentrum Utrecht. Van boerderij-

bron: duurzamer030.nl

winkel tot vintage shop, van autodelen tot groene recreatieplekken en van afvalscheiding tot tips voor energiebesparing. Alles om inwoners van Domstad Utrecht en omgeving de weg te wijzen naar een duurzamer leven. Ons doel: Utrecht groener en duurzamer maken.

De categorieën zijn: eten & drinken, kleding & verzorging, huis & tuin, vrije tijd, hergebruik en afval, onderweg.

Tweedehands kleding

Zelf maak ik het meest gebruik van het overzicht van de tweedehandswinkels. Tweedehands kleding, daar is nogal veel van. Van de chiquere dameskleding tot de goedkopere spulletjes die je per kilo kunt aanschaffen. Wanneer je zelf handig bent om iets te vernaaien of aan te passen, nemen de mogelijkheden toe. Of wanneer je tijd hebt om in de verschillende winkels rond te kijken.

bron: duurzamer030.nl

Kleding en tweedehands, waarom is dit goed voor de natuur? Bij de productie van stoffen is veel water nodig en verf. Ook is bij de teelt van katoen water nodig en soms chemicaliën en bestrijdingsmiddelen. Ook zijn er in de kledingindustrie niet overal eerlijke arbeidsomstandigheden. In dat geval kan je ook kijken naar keurmerken. Een verhelderende website is de keurmerkenwijzer.nl van Milieu Centraal: www.keurmerkenwijzer.nl. Synthetische kleding gaat wel langer mee en is niet afbreekbaar. Een product van wol is goed omdat wol een natuurlijk materiaal is en ook lang meegaat.

Naast tweedehandswinkels staan in de Duurzamer030 ook allerlei tips voor het inrichten van je huis en allerlei tips over hoe je duurzaam kunt verbouwen. Zoals met hergebruikte materialen.

Ik hoop dat de Duurzamer030 u inspireert om natuurvriendelijke keuzes te maken. En wanneer je favoriete winkel er nog niet bij staat, kan je een tip mailen aan de vrijwilligersgroep. De website is www.duurzamer030.nl

Flora Festival 2023

door Paul Raadschelders

De FLORON-dag wordt dit jaar weer in december georganiseerd, nu onder de noemer Flora Festival. Bij de Plantenwerkgroep zal deze dag bekend zijn, maar hij is ook voor anderen een bezoek waard. Een programma met lezingen en workshops over de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van natuurbeleid en natuurbescherming met thema's als de impact van klimaatverandering op onze schaarse bossen en wat kunnen we hiertegen doen? Zijn waterplanten eigenlijk wel goed voor ons klimaat? Aan het eind van de middag wordt de spiksplinternieuwe film Groenkijkers, een prachtige documentaire van regisseur Sanne Rovers over natuurbeschermers in Nederland vertoond. Iedereen kan ook meedoen aan een fotowedstrijd. Het maakt niet uit of je zeldzame of algemene planten hebt gefotografeerd, zolang de foto maar de artistieke kant van plantfotografie belicht.

Flora Festival wordt georganiseerd door FLORON en de KNNV en is gratis toegankelijk. Het festival is uitstekend te bereiken met openbaar vervoer (op loopafstand van station Heyendaal) en auto (gratis parkeren).

Voor meer info, aanmelding en info over fotowedstrijd ga naar de website www.floron.nl/Actueel/Flora-Festival

Boekenbestelservice KNNV

Raadpleeg de website van de KNNV-uitgeverij (knnvuitgeverij.nl) of de advertenties van de KNNV-uitgeverij in Natura om te bepalen wat je wilt bestellen. Informeer naar de prijs bij de afdeling Utrecht (het gaat om aanzienlijke kortingen). Stuur een email met de volledige bestelinformatie naar penningmeester@utrecht.knnv.nl

U ontvangt een factuur en zodra deze betaald is, worden de boeken besteld. De boeken kunnen worden afgehaald bij de penningmeester (woonachtig in Tuindorp, Utrecht).

Flora Batava - recensie

door Frans Coolen

Misschien hebt u hem zien liggen in de boekhandel. In sommige boekhandels werd er zelfs een apart tafeltje voor neergezet: de Flora Batava. Het is een imposant boekwerk, bijna 4 kg en 27 x 30 cm. Duidelijk niet bedoeld om in het veld mee te nemen. De eerste druk was al snel uitverkocht, het lijkt een bestseller te worden. De uitgave heeft dan ook alles in zich om het hart van een florist sneller te doen kloppen.

De Flora Batava is een herdruk van de eerste wetenschappelijke uitgave over de Nederlandse Flora. Het is een serie van 28 boekdelen, die in de periode van 1800 tot 1934 is uitgegeven. Om de omvang van de heruitgave te beperken, zijn niet alle delen herdrukt, maar zijn alle delen in één boekwerk ondergebracht, waarbij van de meeste soorten alleen de afbeelding met soortnaam is weergegeven. De afbeeldingen zijn verkleind, zodat er op iedere pagina vier soorten staan. Van een honderdtal soorten zijn zowel de tekening als de soortbeschrijving op ware grootte afgedrukt. Hieraan is door een aantal bekende en minder bekende botanisten een beschouwende tekst over de soort toegevoegd.

Het boek opent met een uitgebreide beschrijving van de historie van de oorspronkelijke uitgave. Die is de moeite waard om te

lezen. Je krijgt inzicht in de werkwijze bij de totstandkoming en hoe deze flora zich verhoudt tot andere historische flora's.

Vooraan in het boek worden, zoals te verwachten, vooral de gewone soorten behandeld, verderop volgen de zeldzamere. In totaal zijn 2239 afbeeldingen van planten weergegeven. Terwijl vooraan alleen hogere planten worden behandeld, komen verderop steeds meer mossen, korstmossen en vooral paddenstoelen aan de orde. Tegen het einde bestaat nog maar een derde van het aantal soorten uit hogere planten. Verder valt op dat liefst 66 soorten bramen worden getoond. Vele daarvan zijn op tekening moeilijk van elkaar te onderscheiden. De soortbeschrijving wordt hier node gemist. Ook staan er veel tekeningen in van hybride soorten, met name bij de zeggen. Bij tal van hogere planten is, vooral in de tweede helft van het boek, alleen de Latijnse naam vermeld. Dit doet sterk vermoeden dat deze planten niet meer in Nederland voorkomen. Wellicht is het een teken van de sterke achteruitgang van onze flora.

Ik heb het hele boekwerk van ruim 900 pagina's aandachtig doorgenomen. De teksten zijn interessant en de afbeeldingen heb ik gebruikt om mijn eigen soortenkennis te toetsen. Dat was een aardige bezigheid en veelal een uitdaging, omdat enerzijds door het verkleind afbeelden van de tekeningen veel detail verloren is gegaan en anderzijds omdat de weergave van de planten niet altijd natuurgetrouw is te noemen. En last but not least, mijn parate soortenkennis was regelmatig onvoldoende toereikend. Herkennen op geslachts- en familieniveau bleek over het algemeen goed te doen.

Naar mijn mening is de Flora Batava vooral een hebbing. Je kunt ermee pronken, echter wat betreft botanische informatie is de waarde beperkt. Ikzelf zal het niet gaan gebruiken voor

herkenning van soorten, daartoe zijn er tegenwoordig veel snellere en betere determinatiemogelijkheden. Van de honderd volledig behandelde planten is de tekst over het vroegere gebruik van de planten best wel interessant. Het is echter een vrij willekeurige selectie uit de vele soorten die in Nederland voorkomen of voorkwamen.

De huidige prijs van het boek is € 99. Dat is een behoorlijk hoog bedrag. Het zou me niets verbazen als de verkoop van de herdruk stagneert en dat veel exemplaren over een tijdje bij de ramsj komen te liggen. Voor degenen die belangstelling hebben om het boek aan te schaffen, beveel ik aan om daar nog even mee te wachten.

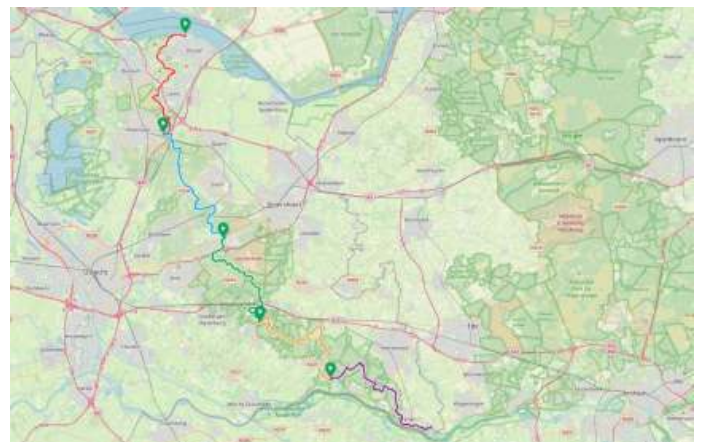

Activiteiten afgelopen periode

Heuvelrughike

De Heuvelrughike is een ruim 92 km lange meerdaagse route over de Heuvelrug. De tocht door dit stuwwallenlandschap begint aan de oevers van het Gooimeer in Huizen en eindigt aan de voet van de Grebbeberg, net voorbij Rhenen. De Heuvelrug loopt door twee provincies (Noord-Holland en Utrecht) en negen gemeenten.

Het leek ons een goed plan om met mensen uit onze afdeling deze route te gaan lopen.

1e etappe vanaf Huizen, 18 september

Met de bus naar Huizen en vandaaruit naar de haven van Huizen. We liepen langs de Veluwemeeroever, een mooi gebied waar in het voorjaar Watersnippen te zien waren. In september was het te veel begroeid. We maakten een ruime bocht om Huizen, We doorkruisten veel stukken hei, De Limitische Hei, de Nieuwe Bussumerhei, de Vliegheide, Bikbergen, de Tafelberghei, de Blaricummerheide, de Noorderheide. Tussendoor liepen we over

foto: Renee Lommen

mooie oude bospercelen. In het wandelboekje vonden we veel informatie over de natuur om je heen, zoals wild, vogels, insecten, planten, het landschap en de invloed van de mens daarop. Bijzondere paddenstoelen zagen we op een boomstronk.

foto: Renee Lommen

Via ecoduct Laarderhoogt kwamen we uiteindelijk op de Bussumerheide, begraasd door schapen. Aan het eind van deze uitgestrekte heiden namen we bij het Geologisch Museum Hofland, dat jammer genoeg op maandag gesloten was, de bus terug.

Het bijzondere van deze trail is, dat je over onbekende, veelal onverharde wegen geleid wordt. Verrassend en een aanrader. De heuvelrughike is een uitgave van uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig, die veel wandelboekjes langs met name onverharde wegen uitgeeft.

2e etappe vanaf Laren, 6 november

We begonnen bij het geologisch museum Hofland en kwamen al snel in de Kuil van Koppel aan de noordzijde van de Zuiderheide.

Vanaf 1932 tot 1970 werd hier zand afgegraven en verkocht voor aanleg van wegen en het bouwrijp maken van gronden. Beneden ligt een bijenschans, een kopie van de historische bijenschans met een dak tegen de felle zon, wind en regen. Op de voedselarme bodem van de Kuil komen bijzondere planten voor, zoals het Ruw vergeet-mij-nietje, Rood guichelheil, Kleverige reigersbek en Klein vogelpootje. Het is een bijzonder gebied, waar je in alle rust kunt lopen.

We zagen veel paddenstoelen, in de buurt van het Larense wasmeertje stond zelfs een Witte en een Zwarte kluijfszwam op 30 cm afstand van elkaar!

Het einddoel van deze dag was Pijnenburg, we kozen echter voor een extra stukje naar de trein Hollandsche Rading.

Witte kluijfszwam

foto: Renee Lommen

Loofbomenexcursie Sandwijck, 24 september

Zie elders in deze CONVO.

Blauwe Kamer bij Wageningen, 16 oktober

Wat aan de vroege kant liepen we eerst nog een stukje langs de Rijn: daar ontdekten we 3 jonge fazanten die aan het foerageren waren. Op maandag was het heel stil bij de Blauwe Kamer, zo begrepen we van Saskia Bantjes en Ryoko Appelboom, die de zondag er voor een overvolle parkeerplaats aantreffen.

foto: Renee Lommen

We liepen in de richting van de vogelhut en hoorden een vreemd geluid. Het leek wel een motorzaag. Het bleken een paar jonge Gallowaystiertjes te zijn, die wat last van hun hormonen hadden en met elkaar liepen te stoeien. We waren inmiddels met zijn vijven. Over de brug naar de vogel hut: op zoek naar de Visarend, die daar de vorige dag gespot was. We zagen wel een vrij witte Buizerd, nee het was echt geen Visarend. Veel Aalscholvers met gevarieerd verenkleed, een enkele Lepelaar, een Grote en een Kleine zilverreiger, Koperwieken met schutkleuren in de bessen van de Meidoorn, Vinken, een Groene specht en een flits van een Ijsvogeltje en ja, vlak voor onze neus 4 Doodaarsjes, die op hun dooie gemak aan het duiken waren naar voedsel. Het bleken er zelfs 5 te zijn.

Teruglopend naar de brug kwamen, tot onze schrik, twee stiertjes in volle vaart naar ons toe rennen. Op de brug waren we veilig: daar kwamen we voorzitter Frans Coolen en zijn vrouw tegen, die van ons allen een foto maakte.

foto: Marij Coolen

Paddenstoelenexcursie, 22 oktober

Met 8 mensen was het een geslaagde excursie in de Kaapse bossen, geleid door Willy en Willebrord Dorresteijn. Twee deelnemers deden ook de paddenstoelencursus van de Nederlandse Mycologische Vereniging. Na een korte introductie hebben we de rode wandelroute genomen, ca. 6 km.

Het jochie was indertijd ook bij de excursie in Amelisweerd en wilde nu ook weer mee

foto: Renee Lommen

Een lijst van waargenomen paddenstoelen is bijgevoegd: Gewone zwavelkop, Gele korstzwam, Grote stinkzwam, Spekzwoerdzwam. Bundelmycena, Kaneelkleurige melkzwam, Piekhaarzwammetje, Groensteelmycena, Aardappelbovist, Zachtstekelige stuifzwam, Dennenvoetzwan, russula, Helmmycena, Roodbruine slanke amaniet, Roodgerande houtzwam, Kleverige koraalzwam, Vliegenzwam, Elfenbankje, Parelamaniet, Parasolzwam, Geelwitte russula, Gewone fopzwam, Berkenzwam, Gewone krulzoom, Paarse knoopzwam, Dennenvlamhoed, Gele knolamaniet, Witsteelfranjehoed, Gele trilzwam, Paarse knoopzwam, Spekzwoerdzwam, Gele hoorntjes, Dennenzwavelkop, Rode zwavelkop?, Biefstukzwam, Honingzwam, Botercollobia, Grote bloedsteelmycena, Gele koraalzwam, Valse hanenkam.

Kraanvogels, Diepholz, 27 oktober

Zie elders in deze CONVO

U-pas zaken

U-pashouders kunnen hun contributie bekostigen uit hun budget. U-pashouders die lid willen worden kunnen zich wenden tot de penningmeester: penningmeester@utrecht.knnv.nl

Om in aanmerking te komen voor een U-pas gelden voorwaarden t.a.v. het inkomen die vermeld staan in www.u-pas.nl. U kunt ook bellen met 088-2030630.

Activiteiten komende periode

door Renee Lommen, Frans Coolen, René Wassenberg, Luc de Bruijn, Maarten Drost

Varia-avond, 17 januari

In oktober 2022 is er een eerste varia-avond geweest. Het aantal deelnemers was niet zo groot, maar iedereen was na afloop heel enthousiast. Daarom organiseren we er nu weer een.

Wat houdt zo'n varia-avond ook al weer in? Het is een activiteit voor en door leden. Iedere aanwezige wordt in de gelegenheid gesteld iets op het gebied van de natuur naar voren te brengen. Dat kan een leuke waarneming zijn, het resultaat van een inventarisatie of onderzoek, een gevonden dingetje waarvan je wil weten wat het is, een mooie serie natuurfoto's, noem maar op. Heb je iets leuks meegemaakt tijdens de vakantie? Kom ermee voor de dag!

Een beamer en een laptop zijn aanwezig, dus er is volop gelegenheid om foto's te laten zien. De duur van ieder gepresenteerd onderwerp kan variëren van 1 tot pakweg 20 minuten.

Heb je niet direct iets om te melden of te tonen? Laat je hierdoor niet weerhouden om te komen, want het is altijd leuk om naar ervaringen van anderen te luisteren, en anderen vinden het leuk om hun verhaal te vertellen. Het wordt geen stille avond, want wij als bestuur bereiden een paar onderwerpen voor en dragen daarmee ook een steentje bij. Het zijn korte presentaties over:

- het seksleven bij orchideeën
- vang de watermonsters op Gunterstein
- het opzetten van dieren
- een meelmijtenplaag uit de afvalbak.

Het is koud en guur in de winter. Je kunt je van te voren melden, maar dat hoeft niet per se. Dus: komt mee naar binnen allemaal!

Datum: woensdag 17 januari 2024 Tijd: 20:00 – 22:00 uur

Plaats: Stadsboerderij Griftsteede, Van Swindenstraat 129, Utrecht

Opgeven via utrecht.knnv.nl/agenda

Excursie winterknoppen. 21 januari

René Wassenberg zal deze excursie begeleiden.

In een winters landschap zijn de kale bomen en struiken de meest opvallende planten. Op het eerste gezicht lijken deze kale 'staketsels' allemaal op elkaar, maar als je er eens in verdiept, zul je zien dat bomen en struiken ook in de winter goed op naam te brengen zijn.

Iedere boom heeft zijn eigen karakteristieke silhouet. Als de takken zo laag hangen dat je erbij kunt, geven de bouw en de plaatsing van de knoppen, waarbinnen de bladeren en bloemen in aanleg al aanwezig zijn, meestal genoeg informatie om de boom of struik op naam te brengen. Dit is niet zo moeilijk als het lijkt. Door in de winter bezig te zijn met het determineren van bomen en struiken, leer je op een andere manier naar deze planten te kijken en leer je ze nog beter kennen.

Bij het determineren van bomen en struiken kijk je naar een combinatie van winterkenmerken, zoals de kleur, vorm en plaats van de knoppen aan de twijg, het wel of niet verliezen van blad of naald, de aanwezigheid van katjes, doorns of naalden en kenmerken van de schors. Daarnaast kunnen (verdorde) resten van vruchten en bladeren helpen bij het op naam brengen.

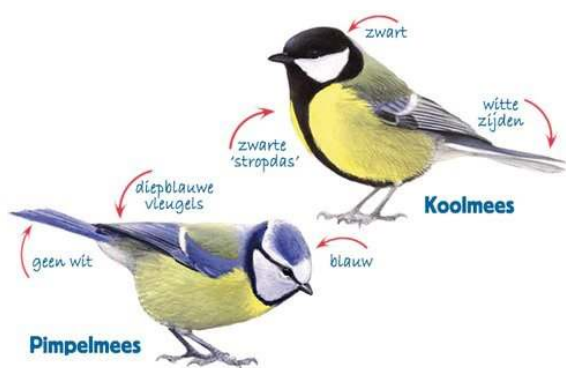
bron: *Knoppen en Twijgen*, ISBN 978 90 5615 666 4

Al doende leer je de bomen en struiken op naam te brengen en kom je allerlei wetenswaardigheden tegen. Het zuidelijk deel van Hindersteyn is een soort kwekerij met veel verschillende soorten bomen, dus ideaal voor onze excursie. We zullen daar zo'n 20 soorten bomen en struiken zien.

Datum: 21 januari 2024 Tijd 9:30 uur

Plaats: Hindersteyn bij Langbroek.

Nadere informatie volgt op de website: utrecht.knnv.nl/agenda

bron: www.tuinvogeltelling.nl/herkenningstips

Nationale Tuinvogeltelling, 27 en 28 januari

Jaarlijks tijdens het laatste weekend van januari worden gedurende een half uur door tuinbezitters in Nederland vogels geteld. Ook scholen, kinderboerderijen en andere groepen kunnen meedoen. De Nationale Tuinvogeltelling wordt georganiseerd door Vogelbescherming Nederland.

Lezing over vogeltrek, 7 februari 2024

Luc de Bruijn zal ons meer vertellen over de vogeltrek. Even voorstellen: mijn naam is Luc de Bruijn en ik ben 67 jaar. Ik vogel al vanaf mijn 16e jaar en vind daar nog steeds heel veel voldoening in. Ik ben niet een vogelaar die alle zeldzame vogels afloopt, maar ik houd meer van systematische tellingen en gedragsonderzoek. Ik moet het bij het vogelen vaak van het geluid hebben. Daardoor kan ik ook als ik op mijn fiets ben of buiten wandel, altijd leuke waarnemingen doen. Zo noteer ik bijv. al jaren alle waarnemingen van Grote gele kwikstaarten in Utrecht stad en Nieuwegein (waar ik woon).

De lezing over vogeltrek en trekvogels is nog niet klaar maar zal gaan over welke verschillende soorten trek er zijn, waardoor en waarvoor vogels trekken, hoe vogels de weg vinden, welke routes de vogels afleggen en welke vogels er zoal trekken. Verder zal het ook gaan over hoe vogels in staat zijn de prestaties te leveren die nodig zijn voor de trek en over welke prestaties het dan gaat.

Mochten er nog thema's zijn die u besproken wilt hebben, schroom dan niet mij dat te laten weten. Het makkelijkst gaat dat via mijn website: www.lucnatuurlijk.nl.

Opgeven via utrecht.knnv.nl/agenda, vóór 7 februari

Datum: 7 februari Tijd: 19:30 uur Plaats: Stadsboerderij Griftsteede Van Swindenstraat 129

Grote gele kwikstaart

bron: Saxifraga-Mark Zekhuis

Binnenvelden bij Veenendaal, maart/april

We hebben een mailtje gestuurd naar de boswachter over een mogelijke excursie in maart/april. We wachten haar reactie af. Hopelijk binnenkort meer informatie op de site: utrecht.knnv.nl/agenda

bron: cornelishof.nl

KNNV Excursie weekend, 28-30 juni 2024

Het afdelingsweekend komt eraan. Frans Coolen komt uit Limburg en weet mooie plekken en goede excursieleiders te vinden. We hebben een mooi verblijf gevonden voor een groep van 20 personen in 'De Groenslaperij Cornelishof', Straat 28, 6042 KV Roermond.

Het weekend begint op vrijdagmiddag. Je kunt vanaf 16:00 uur terecht in de Groenslaperij en rond de klok van 17:30 uur staat er een soep met brood maaltijd klaar. Het weekend eindigt op zondagmiddag na de lunch.

Het programma in grote lijnen: na de maaltijd is er op vrijdag een avondwandeling. Op zaterdag zijn we de hele dag op stap en nemen een lunchpakket mee. 's Avonds halen we een maaltijd op bij de plaatselijke afhaal. Op zondagochtend is er een excursie waarna iedereen zijns weegs gaat.

Opgeven via utrecht.knnv.nl/agenda.

De aanmelding is definitief als je betaling van €125,00 binnen is bij de penningmeester: rekeningnummer NL96 INGB 0000 512683 t.n.v. Kon. Ned. Natuurhistorische Ver. Afd. Utrecht, onder vermelding van 'afdelingsweekend 2024'. Na 20 deelnemers ontstaat er een wachtlijst. Juni is ver weg, maar vol is vol. Dus: reserveer de datum voor het KNNV weekend 2024 in je agenda en meld je aan.

Meer info: Lia Oosterwaal 030-2881904 of 06-41736603

bron: www.natuurparkenlimburg.nl/hp/de-meinweg

Excursies op de 3e maandag van de maand

Heuvelrughike, 3e etappe, 4 december 2023

De derde route gaat over Soesterberg en we lopen over 'laantje zonder eind' aangelegd in 1730 als zichtas vanuit landgoed Beek en Royen naar Amersfoort. Dit en meer informatie over het landschap waar we doorkomen staat in het boekje dat weer meegaat.

We starten bij station Hollandsche Rading en eindigen bij een bushalte of treinstation, zodat we makkelijk weer naar Utrecht kunnen reizen. Je hoort dit na aanmelding.

Ook als je niet eerder hebt meegelopen, blijft dit een prachtige wandeling, wees welkom.

Meer informatie en opgeven via utrecht.knnv.nl/agenda

Haven van Huizen

bron: www.huizen.nl/ligplaats-in-huizen

Winterwatervogels/eenden op de pier bij Huizen, 18 december 2023

Maandag 18 december gaan we vogels kijken in de Oude Haven van Huizen. We lopen de (groene) pier af en kijken wat er zwemt en vliegt.

We maken onder andere kans op Grote zaagbek, Bilduiker en Dodaars en wie weet zien we ook nog een IJsvogel.

We verzamelen om 10.10 uur op de grote parkeerplaats bij hotel/restaurant Nautisch Kwartier, Mastspoor 1 in Huizen.

Met openbaarvervoer is de haven bereikbaar via bus 320 vanaf station Hilversum. Uitstappen halte: Baanbergenweg. Dan 20 minuten lopen.

Mogelijk kan je ook meerijden als er mensen met de auto gaan. Aanmelden bij utrecht.knnv.nl/agenda, uiterlijk voor zaterdag 16 december.

Heuvelrughike, 4e etappe, 8 januari 2024

Meer informatie en opgeven: utrecht.knnv.nl/agenda

Winterwandeling door het Maximapark, 15 januari 2024

In 2004 is begonnen met de aanleg van het Maximapark. Het heeft zich sindsdien ontwikkeld tot een van de meest geliefde parken van Nederland (volgens de omwonenden). In 2023 is de flora van het park geïnventariseerd. Er werden liefst 444 soorten

bron: blog.parkrun.com/nl/2021/02/18/parkrun-in-de-winter/

wilde planten aangetroffen. Veel is ingezaaid, maar een groot aantal, ook zeldzame soorten hebben zich weten te handhaven. Dit duidt op gezonde ecologische omstandigheden. In dit jaargetijde is hier niet veel van te zien, maar wel het nodige over te vertellen. Het park ontvangt al een aantal jaren achtereenvolgend de 'Green Flag Award', een keurmerk voor kwaliteit, waaronder biodiversiteit en milieu.

Het is een park met voor elk wat wils: verpozing, natuur, cultuur, historie, horeca en sport. Tijdens de wandeling komen al deze aspecten aan de orde. Het park is groot, dus het wordt een stevige wandeling. Laarzen en zware wandelschoenen zijn niet nodig.

Datum: 15 januari 2024 Tijd: 10:00 uur

Plaats: pakeerplaats Castellum (naast de Romeinse wachttorens), aan Het Zand (Vleuten/De Meern)

Aanmelden: utrecht.knnv.nl/agenda, uiterlijk zaterdag 13 januari

Heuvelrughike, 5e etappe, 5 februari 2024

Meer informatie en opgeven: utrecht.knnv.nl/agenda

Wandeling door het Ridderoordse Bos in Bilthoven, 19 februari 2024

Dit bos is onderdeel geweest van het landgoed van de familie van Boetzelaer. Nu wordt het beheerd door het Utrechts Landschap.

Oorspronkelijk stonden er veel Grove dennen, onder tegenwoordig beheer is er meer ruimte gekomen voor loofbomen als Eik, Beuk en Els.

Inmiddels een gevarieerd bosgebied ontstaan op deze overgang van Utrechtse Heuvelrug naar het veenweidegebied. We gaan de wandeling van 5 km lopen.

Datum 19 februari Tijd: 10:00-13:00 uur

Plaats: we verzamelen op de parkeerplaats aan de Gezichtslaan in Bilthoven.

Opgeven via utrecht.knnv.nl/agenda, uiterlijk voor zondag 18 februari

Indien onbestelbaar retour: Beethovenlaan 21, 3533 ER Utrecht

Activiteiten in Vogelvlucht

4 dec	Heuvelrughike etappe 3
18 dec	Winterwatervogels Huizen
8 jan	Heuvelrughike etappe 4
15 jan	Winterwandeling Maximapark
17 jan	Varia-avond
21 jan	Excursie Winterknoppen
27-28 jan	Nationale Tuinvogeltelling
5 feb	Heuvelrughike etappe 5
7 feb	Lezing Vogeltrek
19 feb	Ridderoordse Bos wandeling
25 mrt	Stinzenplanten Nijenrode/Slot Zuylen

Voor elke excursie is een aanmeldingsformulier op utrecht.knnv.nl/agenda/

foto: Maarten Drost

Excursie Stinzenplanten Nijenrode en Slot Zuylen, 25 maart 2024

Nijenrode is één van de vijf landelijke hotspots voor stinzenplanten (NDFV-verspreidingsatlas). Het landschapspark op de oeverwal van de Vecht is grotendeels aangelegd rond 1910, met behoud van oudere, zeventiende- en negentiende-eeuwse structuren en bestaande oude bomen. In het park is vooral de massale aanwezigheid van Bostulp en Holwortel zeer opvallend. Verder zijn er soorten te vinden als Knikkende vogelmelk, Oosterse sterhyacint, Bosanemoon, Sneeuwkllokje, Vingerhelmbloem, Aronskelk en Kievitsbloem.

Het landgoed van Nijenrode (41 ha) is niet vrij toegankelijk. De tuin van Slot Zuylen bestaat onder andere uit een formele tuin van voor 1742 en een landschapstuin uit 1839. In deze landschapstuin staan soorten als Winterakoniet, Gele anemoon, Sneeuwkllokje, Knikkende vogelmelk en Oosterse sterhyacint en Bosanemoon.

Datum: 25 maart 2024 Tijd: 10:00-13:00 uur (museumkaart mee!)
Plaats: we verzamelen op de parkeerplaats P2 van Nijenrode, bereikbaar via de hoofdingang aan de Vecht. Tegen half twaalf fietsen we naar Slot Zuylen (ruim een half uur).
Het is ditmaal de 4e maandag: we hebben dan iets meer kans op bloeiende stinzenplanten!
Opgeven via utrecht.knnv.nl/agenda, uiterlijk zaterdag 23 maart

De CONVO is de periodiek van de afdeling Utrecht van de KNNV en verschijnt vier keer per jaar. Sluitingsdatum kopij voor de volgende CONVO: **22 februari 2024**. Kopij aanleveren via redactie@utrecht.knnv.nl

Een abonnement op de CONVO zonder lidmaatschap kost €11,75 per jaar (na 1 februari 2023: €13,25).

Contributie/lidmaatschap 2023: Gewoon lid: € 30,75 (na 1 februari 2023: €32,25); huisgenootlid: € 12,75 (na 1 februari 2023: €14,25); jeugdlid*: € 18,25 (na 1 februari 2023: €19,75) te voldoen op rekening NL96INGB0000512683 t.n.v. Kon. Ned. Natuurhistorische Ver. Afd. Utrecht. Vanaf 1 oktober 2023 bedraagt de contributie €7,00 tot het einde van het kalenderjaar. U-pashouders kunnen hun contributie geheel of gedeeltelijk voldoen uit hun budget. Opzegging van het lidmaatschap vóór 1 november. Leden van de KNNV zijn bij activiteiten van de KNNV verzekerd tegen persoonlijke aansprakelijkheid.

Wil je de verenigingstelescoop voor maximaal 3 weken lenen, neem dan contact op met beheerder Leo Thijssen:

ljm.thijssen@casema.nl

*Het jeugdlidmaatschap geldt tot en met het kalenderjaar waarin men 25 wordt.